

Ylioppilastutkinto ohjauksen näkökulmasta

YLEISIÄ HUOMIOITA

- Yo-kokeet pohjautuvat pakollisiin ja syventäviin kursseihin.

HUOM! Oppiaineen pakolliset kurssit on oltava suoritettu, jotta yo-kirjoitukseen saa osallistua.

- Vihdin lukio tarjoaa koulukohtaisia kirjoitukseen valmentavia kursseja lähes kaikissa aineissa.
- Suositeltu kirjoitusajankohta perustuu kertaavien kurssien sijoitteluun eri jaksoille. Lisätietoja nettisivuilta → opiskelijalle → oppiaineiden sivut

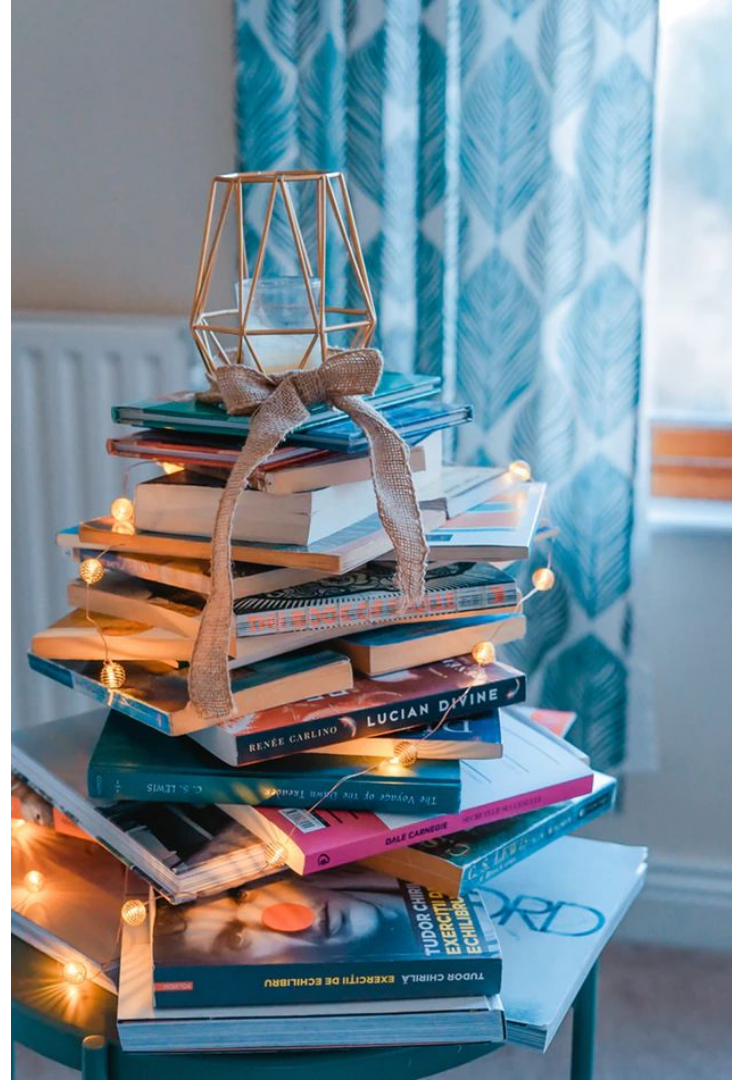
OHJAUKSEN PIENRYHMÄT

- Ylioppilastutkintosuunnitelmat sekä ensi vuoden kurssivalinnat on tehty pienryhmissä.
  - Hajauttamissuunnitelma on näkyvissä Wilmassa → ei ole sitova
- Yo-tutkintosuunnitelma on nähtävillä Wilmassa kohdassa "lomakkeet" →
VILU_2.vsk_ylioppilaskirjoitussuunnitelma_huoltaja.

ÄIDINKIELEN YO-KOE

- Kaikille pakollinen.
- Koe on kaksipäiväinen.
- Ensimmäisessä kokeessa keskitytään erityisesti lukutaidon ja toisessa kokeessa kirjoitustaidon arviointiin.
- Molemmissa kokeissa aineistoilla on vahva asema, joten lukeminen ja kirjoittaminen liittyvät niissä toisiinsa.

ÄIDINKIELEN YO-KOE

Lukutaidon koe

- Arvioinnin kohteena on ensisijaisesti kriittinen ja kulttuurinen lukutaito.
- Lukutaidon kokeessa on kaksi osaa:
  - A-osa keskittyy ensisijaisesti media- ja asiatekstien analysointiin ja tulkintaan.
    - A-osassa korostuu erityisesti erittelevä ja kriittinen lukutaito.
  - B-osa keskittyy kaunokirjallisten ja muiden fiktiivisten tekstien analysointiin ja tulkintaan.
    - B-osassa korostuu erityisesti tekstien tulkinnan taito.

Kirjoitustaidon koe

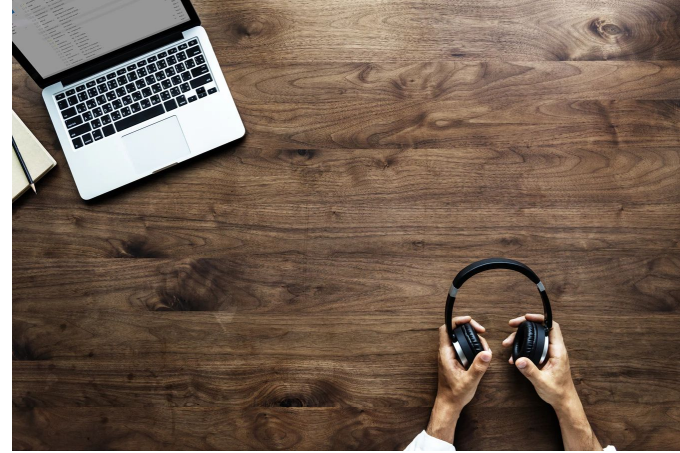
- Kirjoitustaidon kokeessa tehtävänä on tuottaa pohtiva, näkökulmia avaava tai kantaa ottava teksti vähintään kahden aineiston pohjalta.
- Tehtävänantoja on 5–7, ja niistä kokelas valitsee yhden.
- Kokeessa on tarjolla valikoima teemaan liittyviä aineistoja (6–8 aineistoa)

KIELTEN YO-KOKEET

- Sähköinen koe, koko koe tehdään samalla kertaa (HUOM! Ajankäyttö!)
- Edellyttää monipuolista kielen osaamista, laajaa eri alojen sanaston hallintaa sekä kielellistä tarkkuutta → erinomainenkaan "nettienglanti" ei riitä.
- Suullinen osuus suunnitteilla - 2021?

KIELTEN YO-KOKEET

- Kuunteluosio (n. 1/3 pisteistä)
  - äänitteitä ja videoita; eri aksentteja
  - osan saa kuunnella kerran, osan kaksi kertaa ja videoita rajattomasti
  - kysymykset monivalintaa ja avoimia kysymyksiä
- Kirjoitelma (n. 1/3 pisteistä)
- Luetun ymmärtäminen, sanasto ja rakenteet (n. 1/3 pisteistä)
  - monivalintaa, avoimia kysymyksiä, aukkotehtäviä (vihjeellä tai ilman), käännöstehtäviä
- Kaikki osiot voi tehdä itse valitsemassaan järjestyksessä

MATEMATIIKAN YO-KOE

- Syksyllä paperikoe, keväällä sähköinen
  - syksyn koe: tehtävän maksimipistemäärä on 6
  - kevään koe: tehtävän maksimipistemäärä on 12
- Kokelas voi suorittaa lyhyen tai pitkän oppimäärän kokeen riippumatta opintojen laajuudesta
- Kaksiosainen koe
- Edellyttää analyyttistä ajattelua, ongelmanratkaisutaitoja ja hyvää laskurutiinia

MATEMATIIKAN SÄHKÖINEN YO-KOE

A-osa

- 4 pakollista tehtävää, ei käytössä symbolisen laskennan tai käyrien sovittamiseen liittyviä ohjelmia ("funktio-laskin" käytössä)
- taulukkokirja on sallittu
- vastausaikaa enintään kolme tuntia
- palautuksen jälkeen saa laskimen ja laskinohjelmat B-osan suorittamiseen

B-osa

- Käytössä kaikki ohjelmat.
  - Erillinen laskin ja taulukkokirja saa olla kokeessa mukana syksyyn 2020 saakka (koejärjestelmässä digitaulukko).
- Yhteensä 9 tehtävää, joista vastataan kuuteen.
- Perusteluiden ja selitysten merkitys korostuu, koska matemaattisen tekstin kirjoittaminen on hidasta ja työlästä.
- Tehtäviin voi sisältyä aineistoa esim. liitetiedostona.

REAALIAINEIDEN YO-KOKEET

- Kokeissa tarvitaan vastaavaa osaamista kuin paperisissakin yo-kokeissa.
  - laajojen kokonaisuuksien syvällistä hallintaa
  - keskeisten käsitteiden ja teorioiden hallintaa
  - tiedon soveltamista, analysoimista, arvioimista ja asettamista laajempiin asiayhteyksiin – myös oppiainerajat ylittäen
- Tehtävissä voidaan antaa materiaaleina erillisiä aineistoja, kuten tekstejä, videoita, ääntä, simulaatioita, mittaustuloksia, tilastoja, kuvia...
Tausta-aineistoja pitää hyödyntää tehtävissä.
- Useimmat tehtävät vaativat yhden laajan vastauksen, mutta osa tehtävistä on jaoteltu useammaksi pienemmäksi tehtäväksi.
- Vaaditaan myös tietoteknistä osaamista

ESIMERKKEJÄ

Esimerkkejä ylioppilaskokeista löytyy Ylen Abitreeneistä

Biologian YO-koe

OSA I	T1 20 p	pakollinen
OSA II	T2 15 p	
	T3 15 p	Valitaan 4 tehtävää
	T4 15 p	
	T5 15 p	
	T6 15 p	
	T7 15 p	
	T8 15 p	
OSA III	T9 20 p	
	T10 20 p	
	T11 20 p	

Yhteensä 7 tehtävää

Yhteensä 120 pistettä

Historian YO-koe

OSA I	T1 20 p	Valitaan 3-5 tehtävää
	T2 20 p	
	T3 20 p	
	T4 20 p	
	T5 20 p	
	T6 20 p	
OSA II	T7 30 p	Valitaan 0-2 tehtävää
	T8 30 p	
	T9 30 p	

Valitaan 5 tehtävää

Yhteensä 120 pistettä
(Sen saavuttaminen edellyttää, vastausta kahteen osan II tehtävään)

Vastauksiin ei ole mahdollista liittää kuvia.

Vastaukseen voi liittää tueksi piirroksia, kaavioita tai taulukoita.

A person is seen from behind, standing on a rocky shore and looking out over a calm lake. In the distance, there are large, forested mountains under a hazy sky. The overall scene is peaceful and scenic. The text is centered over the image.

Ylioppilastutkinto ja jatko-opinnot

Korkeakoulujen yhteishaku

- Ammattikorkeakouluilla ja yliopistoilla on yhteinen korkeakoulujen yhteishaku.
- Hakeminen tapahtuu opintopolku.fi -palvelussa.
- Yhteishaussa haetaan sekä ammattikorkeakoulujen että yliopistojen koulutuksiin.
- Voi hakea myös toisen asteen yhteishaussa yo-pohjaisiin koulutuksiin.

Opintopolku.fi

Korkeakoulujen yhteishaku

- Hakija voi hakea 6 hakukohteeseen, jotka hän asettaa **sitovaan** hakutoivejärjestykseen.
- Vuodesta 2015 alkaen on järjestetty kaksi yhteishakua, yksi keväällä ja yksi syksyllä.
- Huom! Opiskelijan on mahdollista hakea erityisjärjestelyjä pääsykokeisiin.

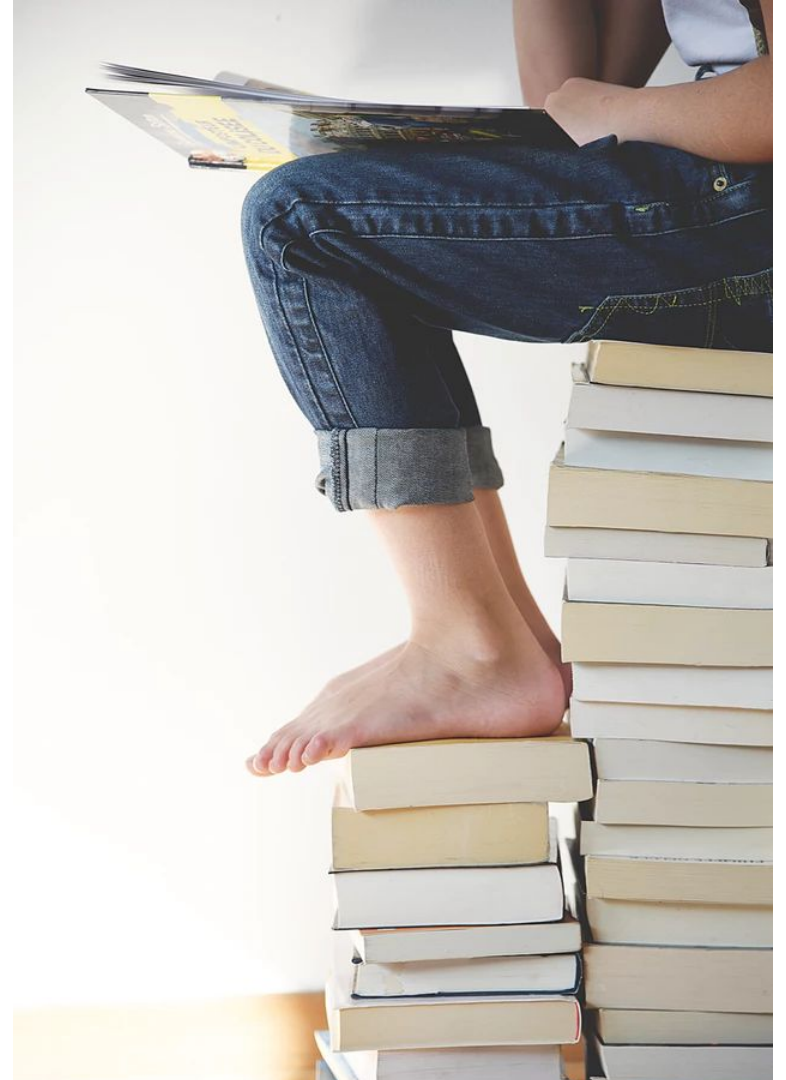
Korkeakouluvalintojen muutokset

- Todistusvalinnasta pääasiallinen väylä korkeakouluihin, pitkää valmentautumista pääsykokeisiin ei voida enää edellyttää.
  - Todistusvalinta koskee myös ammatillisella tutkinnolla hakevia
- Valtaosa todistusvalinnan aloituspaikoista varataan ensikertalaisille.
  - et ole *suorittanut* Suomen koulutusjärjestelmän mukaista ammattikorkeakoulu- tai yliopistotutkintoa
  - et ole *vastaanottanut* Suomessa ammattikorkeakoulu- tai yliopistotutkintoon johtavaa opiskelupaikkaa koulutuksesta, joka on alkanut syksyllä 2014 tai sen jälkeen.
- Avoimien opintojen väylän kautta valittujen määrää lisätään.
- Yhteispistevalinnasta on tarkoitus luopua.

Mikä ei muutu?

- Korkeakouluilla on edelleen autonomia valintaperusteista.
- Valintakokeen mahdollisuus säilytetään niille, jotka eivät tule valituksi todistuksella.
- Erilliset soveltuvuuskokeet ovat edelleen mahdollisia.
- Ensikertalaisten kiintiöt säilytetään.

Muutokset tulevat vaiheittain...

2018:

- Ammattikorkeakouluihin tulee käyttöön lähes kaikille aloille suora todistusvalinta (pääsykokeet säilyvät kuitenkin).
- Amk:t tiedottavat yhtenäisestä todistusvalinnasta lisää viimeistään elokuussa 2018.
- Yliopistoissa yhteisvalinta lisääntyy (mm. lääketiede, oikeustiede)
- Kauppatieteissä 60 % aloituspaikoista täytetään todistusvalinnalla, pääsykokeet pohjautuvat lukion kursseihin (YH2, HI1, MAB5 tai MAA10).

Muutokset tulevat vaiheittain...

2019:

- Myös oikeustieteelliseen tulee todistusvalinta (pisteytys julkaistaan toukokuussa 2018).
- DIA-koulutukseen tulee yksi yhteinen valintakoe, matematiikka pakollinen
- Yhteispisteillä ei enää voi tulla valituksi, eli joko todistusvalinta tai pääsykoe.
- Ammattikorkeakouluihin tulossa yksi yhteinen digitaalinen valintakoe (pilotti syksyllä 2019).

Korkeakoulujen opiskelijavalinnat vuodesta 2020 lähtien

- Todistusvalinta pääasiallinen väylä korkeakoulutukseen
- Vähemmän pääsykokeita, soveltuvuuskokeet mahdollisia
- Koulutusala voi vaihtaa, ns. siirto-opiskelijoiden valinta
- Avoimesta korkeakoulusta tutkinto-opiskelijaksi
- Yhteispistevalinnasta luovutaan
- Lisätietoa:
minedu.fi/opiskelijavalinnat-ja-yhteistyo

Huom! Yliopistojen koulutusalat keskustelevat pistetaulukoiden soveltamisesta kullakin alalla. Todistusvalinnan alakohtaisista kriteereistä tiedotetaan touko-kesäkuussa.

Pistetaulukot

Taulukko 1

	L	E	M	C	B	A
Kaikilta huomioidaan						
Äidinkieli*	33,0	27,5	22,0	16,5	11,0	5,5
Painotettu aine 1	34,0	28,3	22,7	17,0	11,3	5,7
Painotettu aine 2	32,3	26,9	21,5	16,2	10,8	5,4
Ainekorit						
Pitkä matematiikka	36,1	30,0	24,0	18,0	12,0	6,0
Lyhyt matematiikka	28,3	23,6	18,9	14,1	9,4	4,7
Fysiikka	26,5	22,0	17,6	13,2	8,8	4,4
Historia	24,5	20,4	16,3	12,2	8,2	4,1
Uskonto/ET	24,5	20,4	16,3	12,2	8,2	4,1
Biologia	22,4	18,6	14,9	11,2	7,5	3,7
Kemia	22,4	18,6	14,9	11,2	7,5	3,7
Psykologia	22,4	18,6	14,9	11,2	7,5	3,7
Filosofia	20,0	16,7	13,3	10,0	6,7	3,3
Maantiede	20,0	16,7	13,3	10,0	6,7	3,3
Yhteiskuntaoppi	20,0	16,7	13,3	10,0	6,7	3,3
Terveystieto	17,3	14,4	11,5	8,7	5,8	2,9
Pitkä kieli	28,3	23,6	18,9	14,1	9,4	4,7
Keskipitkä kieli	25,1	20,9	16,8	12,6	8,4	4,2
Lyhyt kieli	22,6	18,9	15,1	11,3	7,5	3,8

Taulukko 2

	L	E	M	C	B	A
Kaikilta huomioidaan						
Äidinkieli*	33,0	27,5	22,0	16,5	11,0	5,5
Pitkä matematiikka	39,7	33,1	26,4	19,8	13,2	6,6
Lyhyt matematiikka	28,3	23,6	18,9	14,1	9,4	4,7
Painotettu aine 1	34,0	28,3	22,7	17,0	11,3	5,7
Painotettu aine 2	32,3	26,9	21,5	16,2	10,8	5,4
Ainekorit						
Fysiikka	31,7	26,5	21,2	15,9	10,6	5,3
Kemia	26,8	22,4	17,9	13,4	8,9	4,5
Biologia	26,8	22,4	17,9	13,4	8,9	4,5
Psykologia	24,6	20,5	16,4	12,3	8,2	4,1
Maantiede	22,0	18,3	14,7	11,0	7,3	3,7
Historia	19,6	16,3	13,1	9,8	6,5	3,3
Uskonto/ET	19,6	16,3	13,1	9,8	6,5	3,3
Filosofia	16,0	13,3	10,7	8,0	5,3	2,7
Yhteiskuntaoppi	16,0	13,3	10,7	8,0	5,3	2,7
Terveystieto	13,9	11,5	9,2	6,9	4,6	2,3
Pitkä kieli	28,3	23,6	18,9	14,1	9,4	4,7
Keskipitkä kieli	25,1	20,9	16,8	12,6	8,4	4,2
Lyhyt kieli	22,6	18,9	15,1	11,3	7,5	3,8

*Äidinkieli: suomi, ruotsi, saame tai suomi/ruotsi toisena kielenä

Hakuvelvollisuus ja opintojen aloittaminen

- Yhteishaussa on haettava vähintään kahteen koulutukseen, jotta on oikeutettu Kelan työmarkkinatukeen.
- Opintojen aloitusta ei voi siirtää kuin erittäin perustellusta syystä.

Kiitos osallistumisestanne! Kysymyksiä?

Jere, Jerry Scott ja Jim Borgman

